

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 278/2018-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom [REDAKČIA], [REDAKČIA], pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 148/2017 z 27. februára 2018 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 8/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Dňa 21. júna 2018 bolo Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) doručené elektronické podanie podpísané zaručeným elektronickým podpisom

advokáta [REDAKOVANÉ], ktorým v mene svojho klienta [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), podal sťažnosť pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 148/2017 z 27. februára 2018 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 8/2004.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že v konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a iných najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľa proti prvému výroku uznesenia Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 160/2014, 3 Co 181/2014 z 31. júla 2014, ktorým odmietol odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 12 C 8/2004-428 z 24. februára 2014, ktorým pripustil zmenu návrhu, pretože „*v preskúmvanej veci dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 239 O. s. p. a neboli zistené ani podmienky prípustnosti podľa § 237 O. s. p.*“. Druhým výrokom uvedeného uznesenia krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 12 C 8/2004-429 z 24. februára 2014, ktorým sťažovateľovi uložil povinnosť „*zaplatiť súdny poplatok z uplatneného nároku na určenie rovnakého zaobchádzania a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 165,50 eura podľa položky 7d písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov*“, a vec mu vrátil na ďalšie konanie; tento výrok však sťažovateľ dovolaním nenapadol. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že „*pripustením zmeny žaloby... sa... v plnom rozsahu vyhovel návrhom žalobcu, ktoré sú zaznamenané v zápisnici z pojednávania konanom 30. mája 2013 (č. l. 342), bližšie špecifikované podaním zo 17. decembra 2013 (č. l. 418) a napokon opätovne zopakované na pojednávaní konanom 4. februára 2014 (č. l. 427). Rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie preto žalobcovi prístup k súdnej ochrane nijako neobmedzili a v konečnom dôsledku nemohlo dôjsť ani k odňatiu možnosti konať pred súdom.*“. Podľa názoru najvyššieho súdu „*nesprávne posúdenie procesného úkonu by malo za následok odňatie možnosti konať pred*

súdom len vtedy, ak by v dôsledku nesprávneho posúdenia procesného úkonu došlo k neposkytnutiu súdnej ochrany, teda by súd o uplatnenom nároku už meritórne vôbec nerozhodoval. O takýto prípad ale v preskúmvanej veci nejde.“.

3. Sťažnosť je odôvodnená tým, že okresný súd nesprávne vyhodnotil návrh sťažovateľa zo 17. decembra 2013 ako zmenu návrhu, a nie ako čiastočné späťvzatie návrhu, a preto jeho uznesenie č. k. 12 C 8/2004-428 z 24. februára 2014 vôbec nemalo byť vydané. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania proti prvému výroku uznesenia krajského súdu a jeho záver, že „*Občiansky súdny poriadok nepripúšťa odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa podľa ust. § 95 O. s. p. pripustila alebo nepripustila zmena návrhu*“, považuje za nezákonný, bez opory v objektívnom práve.

4. Sťažovateľ zároveň poukazuje na to, že ústavný súd už nálezom č. k. II. ÚS 218/2013-35 z 15. októbra 2013 vyslovil, že „Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 8/04 porušil základné právo [redacted], aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“, no napriek tomu uvedené konanie „*prebieha už 14 rokov a stále je len na prvom stupni súdneho konania*“.

II.

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy

alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

6. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

8. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

9. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

10. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) alebo Trestného poriadku.

11. Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Elektronickým podaním sa rozumie podanie urobené elektronickou poštou prostredníctvom e-mailovej správy alebo prostredníctvom

elektronických schránok podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“), príp. prostredníctvom elektronického formulára pre elektronické podanie sprístupneného v module elektronických formulárov.

12. Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

13. Na internetovej stránke ústavného súdu www.ustavnysud.sk v sekcii „Elektronické služby“ sa okrem linky na formulár na elektronické podanie na začatie konania pred ústavným súdom, ktorým možno iniciovať všetky typy konaní upravených v prvom oddiele siedmej hlavy ústavy patriacich do právomoci ústavného súdu, nachádza aj upozornenie v tomto znení: *„Elektronické podanie na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky musí podávajúci podpísať zaručeným elektronickým podpisom (ZEP). V prípade, ak podanie podáva právny zástupca v mene svojho klienta, je potrebné, aby splnomocnenie právneho zástupcu, ktoré má tvoriť prílohu podania, bolo už pred priložením k formuláru podania podpísané zaručeným elektronickým podpisom (ZEP) klienta. Ak klient nemá zaručený elektronický podpis, je potrebné doručiť podpísaný originál splnomocnenia Ústavnému súdu Slovenskej republiky poštou alebo osobne.“*

14. Zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje.

15. Vo všeobecnosti platí, že oprávnenie právneho zástupcu konať za svojho klienta, teda za účastníka konania, musí byť počas celého priebehu súdneho konania preukázaná originálom splnomocnenia.

16. Splnomocnenie podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde je osobitnou listinou preukazujúcou oprávnenosť advokáta vykonávať procesné úkony v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy za navrhovateľa ako účastníka konania. Takéto splnomocnenie je osobitným procesným úkonom navrhovateľa ako účastníka konania voči ústavnému súdu, s ktorým sú spojené závažné právne dôsledky. Na elektronickú podobu splnomocnenia treba aplikovať ustanovenia zákona e-Governmente, pričom oprávnenie konať v mene sporovej strany (účastníka konania) sa preukazuje buď splnomocnením ako elektronickým dokumentom autorizovaným splnomocniteľom v zmysle § 23 zákona o e-Governmente, alebo, ak splnomocniteľ nemôže tento dokument autorizovať, vykonaním zaručenej konverzie pôvodného listinného splnomocnenia v zmysle § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente. Autorizácia splnomocniteľom preukazuje autenticitu splnomocniteľa ako osoby, ktorá splnomocnenie udelila. Autorizácia splnomocnenia advokátom ako splnomocnencom nie je postačujúca, pretože preukazuje len autenticitu splnomocnenca, a teda skutočnosť, že advokát plnú moc prijal.

17. Podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak

a) konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať za túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo

b) prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajov vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.

18. Podľa § 35 ods. 1 zákona o e-Governmente konverzia je postup, pri ktorom je celý, bežne zmyslami vnímateľný, informačný obsah pôvodného

a) elektronického dokumentu transformovaný do novovzniknutého dokumentu v listinnej podobe,

b) dokumentu v listinnej podobe transformovaný do novovzniknutého elektronického dokumentu,

c) elektronického dokumentu transformovaný do novovzniknutého elektronického dokumentu.

19. Podľa § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente zaručenou konverziou je konverzia s cieľom zachovania právnych účinkov pôvodného dokumentu a jeho použiteľnosti na právne úkony vykonaná postupom pre zaručenú konverziu podľa štvrtej časti.

20. Podľa § 35 ods. 3 písm. a) zákona o e-Governmente osobou oprávnenou vykonávať zaručenú konverziu sa rozumie orgán verejnej moci, advokát a notár.

21. Podľa § 36 ods. 2 zákona o e-Governmente osoba vykonávajúca konverziu pri zaručenej konverzii podľa § 35 ods. 1 písm. b)

- a) transformuje pôvodný dokument v listinnej podobe na elektronický dokument,
- b) vytvorí osvedčovaciu doložku vo forme elektronického dokumentu,
- c) autorizuje osvedčovaciu doložku a novovzniknutý elektronický dokument spoločne a pripojí časovú pečiatku,
- d) vytvorí záznam o vykonanej zaručenej konverzii.

22. Podľa § 39 ods. 1 zákona o e-Governmente novovzniknutý dokument zo zaručenej konverzie, ktorý je neoddeliteľne spojený s osvedčovacou doložkou, má rovnaké právne účinky a je použiteľný na právne účely v rovnakom rozsahu ako osvedčená kópia pôvodného dokumentu, ktorého transformáciou vznikol.

23. Predloženie kvalifikovaného splnomocnenia je zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z už citovaného § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 262/2015 a I. ÚS 150/2016).

24. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú,

aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 117/05).

25. Ústavný súd so zreteľom na dikciu § 20 zákona o ústavnom súde v spojení s § 125 CSP konštatuje, že k elektronickému podaniu (bod 1) bolo pripojené splnomocnenie sťažovateľa na jeho zastupovanie advokátom [REDACTED] pred ústavným súdom „*postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom po sp. zn. 6 Cdo 148/2017, vrátane spísania návrhu na začatie konania*“ z 19. júna 2018. Splnomocnenie nebolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom sťažovateľa, pričom transformáciou listinného dokumentu – splnomocnenia podpísaného sťažovateľom – do elektronickej podoby (naskenovaním) bez vykonania zaručenej konverzie došlo k strate účinkov pôvodného listinného dokumentu rovnako ako pri vyhotovení fotokópie z originálu listinného splnomocnenia. Splnomocnenie nebolo dodatočne doručené ústavnému súdu v origináli poštou ani osobne. V splnomocnení zároveň absentuje výslovné udelenie splnomocnenia sťažovateľa na jeho zastupovanie advokátom pred ústavným súdom vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 8/2004.

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť v predloženej podobe vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom o ústavnom súde, že nie je možné preskúmať ani len splnenie procesných podmienok konania pred ústavným súdom, preto ju z uvedeného dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri predbežnom prerokovaní.

27. Ústavný súd poznamenáva, že ani prípadné odstránenie nedostatku preukázania splnomocnenia sťažovateľa na zastupovanie pred ústavným súdom advokátom by v okolnostiach daného prípadu nevedlo k prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie, keďže jeho argumentácia (bod 3) nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (bod 2). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje,

že právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v civilnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom vrátane dovolacích konaní. Samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Posúdenie tejto otázky je teda vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016), resp. Civilného sporového poriadku (účinného od 1. júla 2016), ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľa. Pre neprípustnosť dovolania najvyšší súd ani nemá právomoc preskúmať dôvodnosť dovolania z hľadiska dovolateľom namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci. Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy preto nie je povinnosť dovolacieho súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V opačnom prípade by totiž dovolací súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného opravného prostriedku vôbec boli naplnené. V danom prípade sa najvyšší súd neodmietol zaoberať opravným prostriedkom sťažovateľa, ktorým napadol uznesenie odvolacieho súdu, jeho dovolanie riadne preskúmal, no keďže dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania nezistil, následne sformuloval svoj právny záver o neprípustnosti podaného opravného prostriedku a rozhodol o ňom spôsobom, ktorý mu v súčasnosti účinný procesný kódex (Civilný sporový poriadok) prostredníctvom § 447 písm. c) vyslovene umožňuje, rešpektujúc pritom vlastnú judikatúru a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, na ktorú v podrobnostiach odkázal.

28. Ústavný súd taktiež poznamenáva, že vo vzťahu k napadnutému postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 8/2004 toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni

tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na svojom stanovisku o pretrvávajúcich zbytočných priet'ahoch v súdnom konaní (bod 4) predložil ústavnému súdu novú sťažnosť. Bez výslovného splnomocnenia sťažovateľa právny zástupca nemohol (nebol oprávnený) takúto sťažnosť podať a ak ju podal vo svojom mene, potom by sťažnosť v tejto časti bolo potrebné podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

29. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2018